

نم رص بلا جورخ» مالک حرش؛ «نیعلا هیلع ءادهشلادیس نیب ت رد مالسل «تیؤر»

- هقیلعت :لوا شخب
  - تیاور لصا
- تانایب :مود شخب
  - «رونلاب رصباف»
- «نذالا نم عمسلا و»
- «نولهاجلا هاداع هرونب»

هقیلعت :لوا شخب

تىاور لىسا

هېبأ نع دمحم نب رفعج قداصلال يثدح و يشرقلا بهو نب بهو لاق 5- ع يلع نب نيسرحلا لىل اوبتك ةرصبلا لهأ نأ ع هېبأ نع رقابلا دعب اما*مىحرلا نمحرلا هللا مسب -مهيللى بتكف دمصلال نع هنولأسي ريغب هيف اوملكتت ال و هيف اولداجت ال و نأرقلا يف اوضوخت ال ريغب نأرقلا يف لاق نم لوقي ص هللا لوسر يدج تعمس دقف ملع دمصلال رسف دق هباحبس هللا نإ و رانلا نم هدعقم أوبتيلف ملع و .دلوي مل و دلي مل» لاقف هرسف م «دمصلال هللا دحأ هللا» لاقف و دلولاك فيثك عيش هنم جرخي مل دلي مل «دحأ اوفك هل نكي مل فيطل عيش ال و نيقولخملا نم جرت يتلا ةفيثكلا عايشألا رئاس مهلا و ةرطخلا و مونلا و ةنسللا تاودبلا هنم بعشتي ال و سفنلاك و ةبغرلا و اجرلا و فوخللا و اكبلا و كحضلا و ةجهبلا و نرحلا و هنم دلوتي نأ و عيش هنم جرخي نأ لىلاعت عبشلا و عوخللا و ةمأسلا نم جرخي مل و عيش نم دلوتي مل دلوي مل و -فيطل وأ فيثك عيش و عيشلا نم عيشلاك اهرصان نم ةفيثكلا عايشألا جرخي امك عيش نم رامثلا و عيبانيللا نم ءامللا و ضرألا نم تابنلا و ةبادللا نم ةبادللا نم رصبلاك اهزكارم نم ةفيثكلا عايشألا جرخي امك ال و راجشألا و [1]مفلا نم قودلا و فنألا نم مشلا و نذألا نم عمسلا و نيعللا نم رانلاك و [2]بلقلا نم زيمتلا و ةفرعمللا و ناسللا نم مالملا لىل ع ال و عيش يف ال و عيش نم ال يذلا دمصلال هللا وه لب ال رجحلا ام ىشالتى هتردقب عايشألا ئشنم و اهقلاخ و عايشألا عدبم عيش مكلذف [3]هملعب عاقبلل قلخ ام يقبي و هتيشمب ءانفلل قلخ ريكبلا ةداهشلا و بيغلا ملاع -دلوي مل و دلي مل يذلا دمصلال هللا [4].دحأ اوفك هل نكي مل و -للاعتملا

ترابع حرش

نذألا نم عمسلا و نيعللا نم رصبلاك اهزكارم نم ةفيثكلا عايشألا جرخي امك ال «:هلوق «مفلا نم قودلا و فنألا نم مشلا و

[5]باتك هقىلعت

رصبلا ةوق جورخك لحملا جراخ لىلا اهجورخ ال اهلحم يف اهرهظ و (1)ةوقلا جورخ لىل بق نم ةثالثلا هذه (2)ناسنإلا اهكردي امل و كلك نوكت نأ نكمي و ،عاعشلاب لوقلا لىل نيعللا جراخ لىلا

هقىلعت رب هقىلعت

هرا بعل روهظ فلأخى ؤلعل و (١)

ةدوربلا و ةرارحلل نم هريئاظن اذك و رونلا نإف ؛ ناهربلا و نادجولاب ناسنالا اهكردي و ناهرب وه لب (٢)
ملاع يف سىل و ةدّرحملا سفنلا يف آللا اهل دوج و ال يكاردا يّسح دّرحم اهرىغ و ةسوبىلا و ةبوطرلا و
زجعملا مالكللا اذه رىظن نم و يحوللا نم اذوخ أم عاعشلاب لوقلا نوکى نا نكمى و اهتأدم آللا ماسجالا
آىلاغ هنم ث نوکىف هىلع هللا مالسا ءادهشلا دىسل

م- ح كرابملا ناضمر رهش يف مالسللاهىلع نىنمؤملارىما م تام ةلىل ةلىلللا هذه يف يّلع هللا نم
١٤١٠

ةوق جورخك لرحملا جراخ ىلا اهجورخ ال اهلحم يف اهرهظ و ةوقلا جورخ لىبق نم ةثالثلا هذه . [1]
ناسنالا اهكردي امل و كلذك نوكت نأ نكمى و ،عاعشلاب لوقلا ىلع نىعلا جراخ ىلا رصبلا

[2] . رىنلا نم رونلا جورخك .

ةئيشملا ةبسانملا ملعلاب يقابلا ءاقب و ةئيشملا بىنافلا ىشالت مالسللا هىلع قلعل . [3]
و ،ةثدحم مالسللا مهىلع تىبلا لهأ بهذم يف اهنأل ىقبي امل مىدقلا ملعلا و ىنفي امل ةثدحملا
ةئيشملا و ملعلا قلعت نع جراخ ءيش الف ال

[4] ٩١-٩٠ ص ؛ (قودصلل) دىحوتلا

[5] ىنارهظ ىنىسح مشاه دىس داتسا هقىلعت

تانایب : مود شخب

«رونلاب رصباف»

ناكراً ةعبراً و مئاعد عبراً و عئابط عبراً اهفرعي نأ هسفن ةرملانا فرع ع لاق و مهفلا لقعلا نم و لقعلا همئاعد و مغلبلا و حيرلا و ةرملانا و مدلا هعئابطف و رونلاب رصباف هتنيط هتروص و ءاملا و حورلا و رانلا و رونلا هناكراً و ظفحلا اذهف ءاملاب ماعطلا و قوذلا معط دجو و حورلاب كرحت و عماج و رانلاب برش و لكأ [1] هتروص سيسات

تياور ليلحت

و ندى . «[3]رونلاب لقع و عمس و رصباف» : دراد لالع هخسن رد «[2]رونلاب رصباف» .تسا رونى هلىسو هب ندىمهف و ندىنش

- [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

روناب دوشيم ار ندى . تسين روظنم يسح رون طقف هك دوشيم مولعم ، لقع و عمس يهنيرق هب مه ، ندى رد رون دوشيم مولعم . تسين روح يسح روناب ندىمهف و ندىنش يلو ، تسناد روح يسح . تسانا دغم ، يسح رون هك تسايرون

ناسنا يسىطانغم ياه هلايس

[5] دوشيم جراخ يسىطانغم و يجوم ياه هلايس ناسنا رعاشمو اوق و مشچ زا : دنىوگ يم مه اه يزورما يم عيش نا هب وا زا ياه هلايس هكلب ، تسين عيش ندى فرص ، دنك يم هاگن ناسنا هك يتقو . دسر .

تاكردم رد ناسنا هاگن رثا

دندىسر نوچ . تساهدزاجرد يم تا كيزيف هك تسالاس يس : دنىوگ يم انتفسلف رد رص موحرم نيا دندروخرب هك يلكشم . دنوشب ربخ اب نا نورد زا و متا ل رد دنورب دنتساوخ يم هك يياج هب ! [6] [7] وا كر دم عرج دوشيم رطان هاگن دندى هك دوب

رگ هدهاشم رثا

. دراذگ يم رثا متا رد نم هاگن ينعي . دش [8] موت ناوك كيزيف شياىپ اشنم هك دوب لكشم نيمه رىغت و دىنك يم شهانگن دىراد هك دم هف يم ، دىنك يم هاگن نا هب امش هك يم تا رگىد ترابع هب

دیوش علطم نآ زا امش هک تسین یتبثا تیعقاو کی ! دهه یم تیعقوم

امش کردم [9] ی هژبًا ءزج دوش یم امش ندید و نامه مه نآ ریریغت و نامه امش ندید هکلب

نیعلا نم رصبلا جورخک

ءایشالا جرخى امک ال « : دنیامرف یم «دلوی مل و دلی مل» حیضوت رد (ع) ادهشلادیس ترضح
ترضح یلوق تازجعم زا نیا تفگ دوش یم [10] نیعلا نم رصبلاک اهزکارم نم هفیطللا
تسه.

هک تسایانعم نیرت قیقده نیا . دیآ یم نوریب مشچ زا هک رصب : دیوگب یسک تسایانعم
رون ندیبات و ندرک زاب مشچ فرص دنیب یم یسک یتقو هک دوش یم رت نشور زور هب زور شیایاوز
تروص یساکعنا کی غامد دعب . دور یم غامد هب هیکبش زا ، دباتب دیاب رون . تسین هیکبش هب
دوجو رصبم فرط هب یا هلایس لاسرا امتح ندید نیا رد . دریگ یم تروص ندید تقو نآ . [11] دهه یم
، دینک ناشهاگن هک نیمه ، جازم و حور و تفاظل تلعه هب هک دنتسه دازون یاه هچب مه شدهاش . دراد
یم هجوتم ، دینک یم هاگن هک ار فیطل دارفا ای . دراذگ یم ریثات وا رد امش ندید ! دنوش یم رادیب
هن ، دش لاسرا یزیچ ینعی . هاگآدوخان یتح ای هاگآ دوخ . دنک یم ناشهاگن دراد رفن کی هک دنوش
هکلب تسین هدنریگ طقف مشچ هک تسایدیج ثحب کی نیا . امشاب هدرک تفایرد طقف هکنیا
جاوما دوخزا رادار لثم هک شافخ لثم . تسایمه هدنریگ ، تسایهدننسرف نوچ . تسایمه هدننسرف
دینک یم تفایرد و دنک یم لاسرا

«عاعش» هیرطن

[12]

ب ، تیؤر هک دناهوب لئاق یاهدع هک دناهروآ ییاهزیچ کی سالک رد : دندومرفیم مه هداز نسح یاقآ ج
! دنا هتفگ ار اهنیا هک دناهوب ءاملع اهنیا بخ . [13] تسایمشچ زا عاعش جورخ ه
!؟ یمینیبیم ، دش کیرات یتقو هک دندیمهف یم ن هزادنا نیا

دندوب هدرک انعم دب ار یضایر یملع قیقده فرح نیا . دیآ یم رد مشچ زا عاعش
.. دنتسه رصب زا عاعش جورخ هب لئاق مه یاهدع و دنتسه عابطنان هب لئاق یاهدع دنتفگیم
دنتفگ یم ن ار نیا اهنآ هکیلاحرد ! دندزیم ار طلغ فرح نیا
یضایر میسرت ار تیؤر طورخم دنتساوخیم یتقو . دنتفگیم ار تیؤر لیلحت دنتشاد اهنآ هکلب
تسه مه تسرد و دنادیم حیضوت روج نیا ناشیا . [14] مشچ زا طورخم سآر جورخ دنتفگیم ، دینک

[1] ۳۵۴ ص ؛ صنلا ؛ لوقعلا فحت [1]

تسایهدش هدافا و نایب ۱۳۹۰ / ۱۰ / ۱۸ خیرات رد ق هروس ریسفت هسلج رد ، بلاطم نیا [2]

نب دمحا انثدح لاق یریمحلا رفعج نب هللا دبعا انثدح لاق لکوتملا نب یسوم نب دمحم انثدح [3] نافر ع هللا دبعا وبأ لاق لاق معفری انباحصأ ضعب نع بوبحم نب نسحلا نع یسعی نب دمحم وحرلا وقرملا و مدلا معئابط و ناکراً عبراً و معئاد عبراً و معئابط عبراً افرعی نأ سفن یرملا رانلا و رونلا ناکراً و ملعل و طفحلا و مهفلا و نطفلا لقلعلا نم و لقلعلا عبراً همئاعد و مغلبلل معط دجو و حورلاب کرحت و عماج و رانلاب برش و لکأ و رونلاب لقع و عمس و رصبأءاملا و حورلا و (۱۰۸ص ؛ 1ج ؛ عئارشلا لقع) هتروص سیسات اذهف ءاملاب معطلا و قوذلا

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [4]

یورین هب مهده نع نرق رد رمسم ستنارف یناملآ رتکد طسوت هک دوب یمان یناویح سیطانغم [5] تارثا دناوت یم وری نیا هک دوب دقتعم وا . دش هداد تاناویح طسوت هدش لامعا یئرمان یعیبط هناریگیپ ، دوخ تارظن یملع تخانش هب یبایتسد یارب وا . دشاب هتشاد افش هلمج زا یکیزی دشن قفوم اما درک شالت

دوحد یارب . دش جای مهذون نرق ات و درک بزج هدحتم تالایا و اپورا رد ار یرایسب ناوریپ هیرطن نیا هاجنپ یدوحد ات و ، دوب یکشزپ رد مهم صصخت کی نیا ، ۱۷۷۹ لاس رد نآ زاغآ زا لاس جنپ و داتفه هزورما . دش هتسون 1925 و 1766 یاه لاس نیب هنیمز نیا رد باتک اهدص . تشاد ریثأت رگید لاس . تشا هدش شومارف لمارک روط هب ابی رقت

تیلعاف . دوش یم ماجنا اهروشک یخرب رد نیزگیاج ببط زا یعون ناونع هب زونه یناویح سیطانغم . دنوش یم هتخانش یکشزپ ملع زا یسخب ناونع هب سیطانغم یاه

لایس ، دش بوصنم مهذوناش یول طسوت هک هسنارف یتنطلس نویسیم کی 1784 لاس رد سانگی-فزوژ ، دنک داجیا یملع دهوش اب ار نآ دنک یعیسات درک هعلاطم ار رمسم سیطانغم [عبنم دنمزاین] . ویسوج ود و یردنآ ، نراوال دتیدوم ، لایاک ، هینوساوپ ، هیزاووال ناوتنآ ، نیتویگ

دنتسه نامرد اعقاو دنکیم اعدا رمسم هک ییاههجلع هک درک تقفاوم نویسیم هک یلاح رد لایس دوچو رب لاد یکردم چیه هک دیسر هجیتن نیا هب نینچمه نویسیم ، [عبنم دنمزاین] یشان یرگناتالراش قیروط زا ای اههژوس تالیخت زا ای نآ تارثأت و درادن دوچو و سیطانغم [عبنم دنمزاین] . دوشیم

مزیتونپیه و مسیرمسم

یتنطلس نویسیم کی جیاتن لابند هب هک دوب رمسم نوتنآ ستنارف نادرگاش زا یکی ایراف هبآ . درک یفرعم سیراپ هب ار یقرش مزیتونپیه ایراف هب ، مهذون نرق لیواو رد . داد همادا رمسم راک هب هندنکروحسم یاههدیدپ دیلوت یارب یصاخ یورین چیه» دنک تبات ات داد ماجنا ییاهشیمزآ ایراف ، رگید ترابع هب . «دراد رارق هژوس دوخ نورد رد هندنکنییعت تلعه کلب ، تسین مزال هسلخ دننام . درک یم لمع نیقلت تردق اب افرص

هب دیرب زمیج حاج هچنآ یارب تسایشالت ، دریگ یم همشچرس مسیرمسم نیرمت زا مزیتونپیه یور رب آمیقتمسم ار دوخ مزیتونپیه یاهشور دیرب . دنک یم فیصوت "یقطنم مسیرونسم" ناونع لامعا دنیارف نیا درکراک یگنوگچ یارب ار یرتیقطنم حیضوت اما ، درک راوتسا مسیرمسم نیرمت دش یفرعم و عادبا دیرب طسوت «مزیتونپیه» حالطصا . درک

یناویح سیطانغم نیرمت و یتایح عام

دهد یم حیضوت اری تایح عیام دروم رد رمسم هیرطن 1791 لاس رد ندنل هیرشن کی

لاغشا اراضف مامت هک تساهت فریذپ ار لایس هدام یناهج لصا ای مونلپ کی نردم هفسلف»
لایس هدام نیا، دن تسه ذفانم زا راشرس، ناهج رد تکرح لاج رد ماسجا مامت هک ییاجنآ زا و؛ دنک یم
دبای یم نایرج یکی رد و درگ یم زاب ولج و بقع هب و دنک یم فرعم اه یگدیرب نایم زا ار دوخ
دنک یم داجیا اریا هدیپ، ابرنهآ دن نام، دوش یم رداص یرگید هب نآ زا هک ییاهنایرج طسوت مسج
ریاس دن نام و تساهت لیکشورت حور و اوه، شتآ زا لایس نیا، میمان یم یناویح سیطانغم ار نآ هک
اهندب هک ییاهشالت هنوگچ هک دینک روصت تساهت ناسآ نیاربانب، دسر یم لداعت هب تالایس
شبی یزیچ عقاو رد هک، دننکی یم دیلوت یناویح هتیسیرتکللا، دنهدیم ماجنا رگیدکی هب تبسن
یرگید هب تبسن یرتشیب تکرح اه نآ زا یکی هک، دوش یم داجیا مسج ود نیب هک تسین یرثا زا
لقتنم یرگید هب ار نآ تکرح، دراد ار رادقم نیرتشیب هک یم مسج دنکی یم تبات هک یاهدیپ؛ دراد
یربارب نیا سپس و دوش لیدبت مسج ود نیب لداعت تلح هب تکرح هلیسو هک ینامزات، دنکی یم
»دنکی یم دیلوت یناویح هتیسیرتکللا، تکرح

رد نوسریپ ناج راتساریو طسوت هدش رشتنم یاه همان زا یاه و عومجم سانشان هدنسیون هتفگ هب
غارفتسا زا، دنک داجیا ار تارثا زا یاه درتسگ فیط دناوت یم یناویح سیطانغم، 1790 لاس
ندب هب یجنشت کوش داجیا («نارحب» یاقلا) نامرد زا فده، دوش یم هدیمان «نارحب» هچنآ ات هتفرگ
نیا، نیارب هوالع، دش یم یرامیب ثعاب هک دوب لاروموه متسیس رد دوجوم یاهدانسنا عفر یارب
هک یمزیتونپی هتلاح، لوا؛ درک داجیا رثا ود «نارحب» هک درک اعدا یناویح سیطانغم سانشان یم
حالطصا هب، مود و «تسین وگخساپ یوجوم رگید اما، دریگی یم رایخا رد ار دوخ ساسجا» رامیب نآ رد
نیا رب داقتعا، دنیبب ای شاقی رط زا ده یم هزاجا هدش مزیتونپی هژوس هب هک «عنام نودب دید»
ریاس ای دوخ رد ار یرامیب تلح و دنیبب ار دوخ ندب دناوت یم ینارحب طیارش رد رامیب هک دوب
دبایب نارامیب

نیا هب 1784 لاس رد Marques of Puységur طسوت روتکیو مان هب یناوج درم یاسآ هزجم یافش
زکرام آرهاظ، دش هدافتسا نآ زا تیاامج یارب یکردم ناونع هب و دش هداد تبسن «ینارحب» نامرد
دش یم هتفگ، دوب هدش مزیتونپی روتکیو هک یلاح رد و دنک مزیتونپی ار روتکیو تسناوت
دهد صیخشت ار دوخ یرامیب و دنک تبحص حضاو روط هب تسناوت یم هک

کیت نامر رصع رد یعامتجا کش

رضاح رصع رد تفرشیپ

دش رشتنم نآ جیاتن و دش ماجنا متسیب نرق رد تانایح سیطانغم دروم رد هدنکارپ تاقیقحت
تیس)، تشون ۱۹۷۶ و 1961 یاه لاس نیب عوضوم نیا اب طبترم هلاقم هس B. Grad، لاثم یارب
(ایدپ یکیو)

رمسم ناوتنآ ستنارف

سیطانغم فورعم هیرطن فشاک (Franz Anton Mesmer: **یسیلگنا** هب) رمسم ناوتنآ ستنارف
یلو، دناسر نایاپ هب **بط** هتشر رد ار دوخ تالیصحت و دش **دلوت مشیرتا** رد ۱۷۳۴ لاس رد **یناویح**
ضارما هجلاعم تهج هزات هار فشک یارب هعالطم فرص ار دوخ تاقوا دزادرب تبابط هب هکنیا یاج هب
زا یو، ده رارق هدافتسا دروم یحور یاه یرامیب زا یرایسب نامرد یارب ار **مزیتونپی** ه دش قفوم و دومن
کیح هب مشیرتا **تموکح**، تفرگ رارق هجوت دروم رایسب هک درک هدافتسا نامرد یارب زین ابرنهآ
هسنارف هب رمسم و درک موکحم نطو کرت هب **یزاب هدبعش** و **یرگوداج** مرج هب ار وا رمسم نیفلخ
و مزیتونپی ه رد وا تردق، دروا تسدهب یتیقفوم و ترهش مه اجنآ رد و تفر

ار اهن آنی نقلت هلیسو هب و درکیم باوخ ار **نارامیب** هسلج کی رد هک دوب یدح هب سفن هب **نیقلت** دومنیم **اودم**.

و نیلکنارف نیماجنب .درک بوضنم وایه اعدا یسررب یارب ار یتنطلس یتئییه مهذناش یئول اهن آنی یاه یسررب حیانت .دندوب تئییه نیاضعا زامه (دیج یمیش راذگناینب) هیزاووال ناوتن آن و تفر نیب زارمسم رابتعا .تسار نیقلت تردق لیلد هب اهن ترمسم ستنارف تیقفوم دادناشن .تسگ زاب شیرتا هب

ردپ ار و **دیورف** واکرم زاسپ لاس دص تسرد هک دزین سرح یسک تشذگرد ۱۸۱۵ رد هک یتقو (کیو تیاس)دناوخب (**مزیلانکیسپ**) مدقشپی نی تسخن و دیج **یکشزپناور** و **یسانشناور** (ایدپ)

هب لسوت نودب هک دراد دوجو ناسنا ندب رد یزومرم یورین هک دندوب هتفایرد میدق زانادنمشناد و «سیطانغم یورین» ار نآنمان اهدعب هک دراذگب رثا رگید ماسجا ای و دارفا رد دنات یم یداع لئاسو نابز هب یمالسا مولع همجرت ماگنه هب ایوگ و تسار «سیطانغم» نامه هک «مسیتی نام» ای دندیمان تسار هداد تروص رییغت لکش نی هب ینیتال!

رایسب یضعب رد اهتنم ،دشاب هتشداد دوجو دارفا همه رد دیش (سیطانغم هلایس) زومرم هوق نی زین نیرمت هلیسوب هک ،دشاب یم دنمورین هداعلا قوف رگید یضعب رد هک یلاح رد ،تسار فیعض .درک رتدنمورین و دادشروپ ار نآنات یم

،صوصخم هلایس نی هلیسوب اهن آن هک دننک یم لقن - رام هلمج زا - تاناویح زا یضعب هرابرد یتح رد مینک دیدرت تاناویح رد وورین نی دوجو دروم رد رگا و ،دنراد یم زاب تکرح زا ار دوخ راکش ای نمانشد .تسین دیدرت لباق ناسنا دروم

یپ نآن هب اهیدنه و اهیرصم و اهینادلک ،دوب هدش فشک نیمز قرشم رد یئورین نینچ دوجو زاغآ رد رخاوا رد «رمسم» مان هب یشیرطا کشرپ کی هکنیا ات تشادن یمومع لکش نادنچ اما ،دندوب هدرب ناسنا دوجو رد :تفگ و درک حرطم یملع فشک کی ناوئع هب ار نآن (1775 لاس رد) یدالیم 18 نرق .درک هدافتسا نآن زارامیب زا یضعب نامرد یارب ناوت یم هک دراد دوجو یصوصخم لایس یورین

نینعلطم ای و دراوریغ دارفا تالمح موجه دروم ،دنک یم یدیدج فشک سک ره هک لومعم قباطم هتبالا ار و یضعب یتح داتفا هار هب «رمسم» نوماریپ تاضارتعا زانافوظ زور نآن رد ،ددرگ یم عقاو دوسح تسد هب زیواتسد و دز نماد تالمح نی هب زین رمسم یاهیزاوپ دنلب هتبالا ،دندناوخ هناوید دادنافلاخم

دسیطانغم باوخ زاینخس اجنیا ات اما ،داد همادا ار دوخ راک و دمآ هسنارف هب شیرطا زارچان هب و رمسم نادرگاش زایکی «روگسیوپ» هکنیا ات .دوب سیطانغم هلایس زانح هانت ،دوبن نایم هب و درک یم هدافتسا دوخ ندب زومرم یورین نی زارامیب نامرد یارب و دشانش آداتسا شور هب .تخاس یم هناور رامیب ندب هب ار صوصخم سیطانغم جاوما نی حالطصا

ورف باوخ هب و ایدید بجمت تیاهن اب ناهگان دوب ییاتسور کی نامرد لوغشم هک یم اگنه زور کی !زیرب دز ادص ار و ،دنک رادیب ار یوتساوخ و دش هچاپتسد و شحوتم تخس نایح نی زا و ،تفر !زیرب

و تساربر اج زادوب باوخ رد زونه هک یلاح رد رامیب ،دش وربور یرتبیجع هنحص اب عقوم نی رد !درک نتفر هار هب عورش

.داتسیا !تسیاب :تفگ تشحو و بجمت اب و

رایسب قرفیلومغم یاهباوخ اب هک هتفرورف باوخ هب هیبش یلاح رد رامیب هک دیمهف مک مک دهدیم ماجنا دوش هداد روتسد وا هب هچ ره و دوشیم ار هدننک باوخ یادص لاج نیارد وا، دراد

یسیطانغم باوخ عوضوم بیترت نیاهب و دنادرگرب یداع لاج هب و رادیب ار وا، دوب روط ره هرخالاب ناوتیم (یسیطانغم هلایس) مسیتینام قیرط زا هک دیدرگ مولعم و دش فشک طیحم نآ رد لقاال، تفای تسد (یسیطانغم باوخ) مسیتونپی هب

اب مأوت، نشور همین هطقن کی هب ینالوط یاههآگن هک دش راکشآ هنیمز نیارد تاقیقحت همادا اب یگدامآ هک یدارفا ندرک باوخ یارب، روبزم هلایس زا هدافتسا همیمض هب، یپرد یپ یاهنیقلت درب ورف یسیطانغم باوخ هب ار دارفا ناوتیم لماع هس نیاب و تسایفاک دنراد

نیاددیم ناشن هک تشگ راکشآ باوخ نیازا یاهتفگش نامز ره و، تفای همادا اهشیامزآ دراد رایسب قرفیلومغم باوخ اب باوخ

«لومغم» میمصت و هدارا ینیشناج تسناوتیم (هدننک باوخ) «لماع» هک دوب اجنیا مهم هلیسم و نوچ نودب هدب وا هب یروتسد ره و، دوش وا هدارا میلست ینعم مامت هب لومغم و، ددرگ (هدنور باوخ) دهد ماجنا - یئانثتسا دراوم رد زج - ارج

هلمج زا:

1- درد ساسحانیرتمک هک یروطب دنک سح یب ار وا ندب یپرد یپ یاهنیقلت اب دناتیم لماع - دشاب هتشان

رد نونکامه و تسایرادرب هرهب دروم یشوه یب یوراد یاج هب یکشزپ رد زورماًاصوصخم راک نیایشوه یب یوراد یاج هب یسیطانغم یاهباوخ زا هدافتسا نوماریپ ناوارف یاهثحب یکشزپ تالجم یب یوراد زا نآ رثا هک دندقتعم یعمج و هتفرگ دوخ هب یلمع هبنج اهروشک زا یاهراپ رد و، دوشیم تسارتمک نآ ضراوع و رتهب یشوه

2- و، تسایریجنز ینادنز کی ای و رکشل هدنامرف کی وائالثم هک دنک نیقلت وا هب دناتیم لماع - تاکرح و ادص نت نامه اب و، درگییم دوخ هب رکشل هدنامرف کی هفایق لوا تروص رد هلصافالب و زانشنکاو ینادنز ریسای کی دننام تسرد مود تروص رد و، دیوگییم نخس رکشل هدنامرف کی صوصخم! دهدیم ناشن دوخ

باوخ یاههنحص زا یکی رطان و دهاش اهترفاسم زا یکی رد دابآ مرخ ناتسرهش رد هدنراگن، مدوبتفرگ ماجنا ناتسود زا رگید یضعب داهنشپ هب ناتسود زا یکی لزنم رد هک یسیطانغم

روطب داد روتسد دوب یبدؤم ناوج هک «لومغم» هب هکنآ زا سبپ تسایمرتحم درم هک هدننک باوخ یم هدیمان نداد ساپ اهناخالطصا رد هک، دوختسد صوصخم تاکرح اب، دشکب زارد نیمز یوزاب قاط هک ررکم یاهنیقلت و وا مشچ رد موادم هآگن اب و، داتسرف و ادب هب ار یسیطانغم هلایس، دوش قاتا هک یلاح رد نآ دننام ای «تفریهوخ باوخ هب یدوز هب» و «یورب باوخ هب تسایکیدزن نالا» ،دندوب هنعص نیارطان لضاف دارفا زارفن هدزناپ دودح رد یعمج و، دوب هدمآ رد کیرات همین تروصب، درک باوخ ار لومغم

هک درک نیقلت و هب دعب، دومن عطق شدوخ زاج سک همه زا ار وا طابترا، نیقلت هلیسوب سبپس، دش دهاوخ کشخ بوچ دننام شندب

یورزا و تفرگ ار وا رسرفن کی و، لومغم یاپرفن کی هک یروطب دش نینچ هک تشذگن یزیچ یالاب هبل یورار و ندرگ و یلدنص کی یتشپ یالاب هبل یورار و یاپتشپ و دندرک دنلب نیمز

هبل یور واپ و ندرگ هکنیا یارباه تنم ،دندراذگ دنتشاد رارق مه زا یا هلصاف رد هک رگید یلدنص دنداد رارق نارضاح زا یئاب ع مادک ره ریز دوشن تحاران یلدنص یاه

یمآگنه یتح و دوب هتفرگ رارق یلدنص ود نیایور کشخ بوچ عطق کی دننامه ،لومعم هکنیا بلج یلدنص یور زا هکنیا نودب درک یم تکرح رنف دننام تسرد و رمک دندروآ یم راشف و امکش یور هک دوش چک ای و دتفیب نیمزه

نودب ،دندراذگ زاب یداع لاج هب ار و اندب یتانیقلت اب «لماع» و دندراذگ نیمز یور هب ار و اسپس دوش رادیب باوخ زا هکنیا

عقوم نیایرد دنکن درد ساسح هک یروطب درک سح یب ار و اندب ررکم یاه نیقلت اب رگید راب ناشن دوخ زا یلمعلا سکع هنوگ چیه و اما ،دراذگ و تسرد یور ار راگیس شتآ و دز شتآ ار راگیس یم شزوس ساسح یمک مدوخ تسرد یور تشاد یم راهطا ،دومن شرادیب باوخ زا هک یعقوم اهنت ،داندنم

یئانشآ هک یئاهانابز یتح دهد یم فل تخم یاهانابز هب نتفگ نخس روتسد لومعم هب یهآگ لماع 3- !تسا هتشانن آاب

یناگدنز هب ار و و دروآ یم و دای هب هدرک شومارف هشیمه یارب لومعم هک ار یتارطاح ،لماع یهآگ 4- نینس تالاح دننامه ییاهلمعلا سکع تالاح نیامامت رد هکنیا بلج ،دسترف یم دوخ هتشدگ !دهد یم ناشن دوخ زا هتشدگ

وگزاب ار دوخ تادهاشم و دنک ترفاسم یتسد رود طاقن هب هک دهد یم روتسد و هب لماع یهآگ 5- (1).دیامن

ام دوجو رد یرگید یورین ،نآ تالاعفنا و لعف و ام یزغم یاهلولس زا ریغ هک دهد یم ناشن همه اهنی یاهورین زارتالاب نآ تیلعاف و تردق و دراد رایسب قرف میسانش یم هک یدام یاهورین اب هک تسا دهد یم ناشن دوخ زاراثآ و اه هدیپ و ،تسا هدش هتخاننش زورما شناد و ملع هلیسوب هک تسایدام ،تسا توافقتم میتسه انشآ نآ اب و هدی هدام ناهج رد هچنآ اب هک

،توریب ،ةفرعملا راد ،دیرف دمحم ،یدجو ،نیرشعلا نرقلا فراعمل ةرئاد :الاب تاعوضوم رد ام کرادم) یب ،رایرهش ،یکشرونا :مجرتم ،نویرامالف لیمآگ ،گرم رارسا ؛296 ص ،9 ج ،موس :پاچ ،یدالیم 1971 ،نارهت ،رافص رشن ،هللحی بذ ،یروصنم :مجرتم ،گنیلرتم سیروم ،گرم زاسپ یایند ؛34 ص ،ات 1417 ،هراق ،نیمالا راد ،یلاغ میهارب لیبن ،سیطانغمل میونتلا ؛76 ص ،مود :پاچ ،یسمش 1376 ،یسمش 1376 ،مق ،رورس ،رصان ،یزاریش مراکم ،گرم زاسپ ناهج و داعم).تسا 32 ص ،لوا :پاچ ،یرمق (203 ص ،مشش :پاچ

تالمحلا كلت ضحذن نأ ،ةللعل ادبم يف اهیل انیهتنا یتل جئاتنلا عوض یلع عیطتسن [6] .تاذلاب ةللعل ادبم دض یلاتلابو ،ةیمتحلا نوناق دض ءایزیفوركیملا يف تننش یتل ءدیشل ةللعل هیلع دكؤت یذلا یمتحلا طبضلا ن :لئاقلا هاجتالا ءیزیلال یف دجو دق دلوت اهتاذ بابسألان أن حیحصلا نم نوكی دق .ءایزیفوركیملا یوتسم یف حصی ال ،اهنیئاوقو بابسأل ریثأتان أو ،ةدرجملا نیعل ءایزیف و ،ةیسردملا ءایزیفال یوتسم یف اهسفن جئاتنلا عیطتسن شیحب ،امتح ءحاو ءلصحم یل یهتني نأ نم هل دب ال ،ءحاو ءیصخش فورظ یف ءلعافل انكلو ...ةعیبطل طئارشلاو بابسأل ءسارد ببسب اهتیمتحو جئاتنلا ءعیبط نم دكأتان

يُردل ملالعل ىلع ةيّلعل ائدابم قّبطن أن اللواح اذنا نوللا اذ ريغ ىلع ودبي ءيش لّك.

ةيّمك ةقيقد ةروصب سيقن أن انيلع ليحتسم لما نمّ أن ايئايذيفلا ملالعل (غرب نزيهاه) نلعل كلكلذلو
ةطبترملا ةجوملا يف هعضوم - هنيع تقولا يف - دّحن أو، طيسب ميسج اهب موقوي يتلا ةكرحلا
هعضوم سايقم ناك امّلكف. (يغوربود سيول) اهب يدان يتلا ةبجوملا اكيئناكيمل بسحب، هب
ميسجلا ةعرس ليذعت يف ةّمث نمو، ةكرحلا ةيّمك ليذعت يف اللماع سايقملا اذنا ناك، اّقيقد
اهب وّبنتللا نكمي ال ةروصب.

ةيئايذيفلا ءاقولاف [6] دّحم ريغ ميسجلا هعضوم حبصاً، اّقيقد ةكرحلا ةيّمك سايقم ناك امّلكو
امهمو. سايقلل لباق ريغ اّبارطضا اهيغ ليذدي أن نودب اهسايق عاطتسي ال، يّردلا لاجملا يف
ءاقوللا كلتل يعوضوملا ءاقوللا نع رثكأ اندعتبا، ةيملعلل سييياقملا قيقدت يف انقّمعت.

يتلا ةيملعللا ءادألا نع ءايذيفوركيمللا يف طحالمللا ءيشلا لصف نكمي ال ةّ ن أ: كلذ ىنعمو
نيفلتخم نيطحالمّ أن ذّا؛ هسفن طحالمللا نع هلصف نكمي ال امك، هسردل ملالعل اهلمعتسي
ةركف تاشن انه نمو. ةفلتخم سييياقم ىلإ نولصي فوس، دحاو هعضوم ىلع ةدحاو ءادأ نولمعي
اهيلع تراس يتلا ةيساسأللا دءاوقلاو، ةيّلعللا أدبم ءقلطم ءفصب ضقانت يتلا ةيملتجاللا
وأ، (بايتراللا تاقالعا) يّمسئي امب ةيملتجاللا ةيّلعللا لادبتسال اللواحم ترجو. كلذ لباق ءايذيفلا
مولعللا - ةيعيبتلل مولعللا أن ىلع اّرصم، (غرب نزيهاه) اهب يدان يتلا (لامتجاللا نيئاوق)
نأ لب، طيسبلارصنعللا ىلإ رظنن ام نيحّ انيقي اّوّبنن اّبننن أن عيطتست ال - ةيناسنإلا
، انتفسلف، ردصللا ديهشللا مامالا هعوسوم). اللامتجاللا نمّ اللامتجاللا غوصت أن وه هعيطتست امّلك
(ص ۳۴۴-۳۴۵)

ياهرازبا بلغا. دوشيم هتفگ هدهاشم دروم ءهيدپ رب هدهاشم لمع ريثأت هب رگهدهاشم رثا [7]
يارب، دنراذگيم ريثأت دننكيم ىريگهزادنا هك ىزيچ رب هتساوخان ناشراک ماجنا يارب ىريگهزادنا
ماگنه اّلومعم، دوشيم هدافتسا وردوخ ريات راشف ىريگهزادنا يارب هك **ىجنس راشف** هنومن
ريثأت نأ لخد راشف رب نياربانب و دوشيم نأ لخد اواه زا ىمك رادقم جوخ بجوم ىريگهزادنا
، دوشيم هديد **كىزىف** زا ىفلتخم ياههزوج رد رثا نيا. دنراذگيم.

هب ار رگهدهاشم رثا رتهب ىريگهزادنا نونف و اهرازبا زا هدافتسا اب ناوتيم دراوم رتشي ب رد
كى ءهدهاشم دراد راكورس زير رايسب ايشا اب هك **موت ناوك كىناكم** رد دوجو نيا اب. دناسر لقادح
دروم هنامس زا يشخب دياب ار رگهدهاشم نياربانب و تسين نكمم نأ رب يراذگريثأت نودب هناماس
درک صرف هعلاطم.

دوشيم هتفرگ هابتشا **تيعطق مدع لصا** اب رگهدهاشم رثا يهاگ.

كىناكم ياهريسفت هب هك تسا زيگانرب هشقانم ءهئسم كى **ىموت ناوك كىناكم** رد ىريگهزادنا
كى هك ىتروص رد هك تسا هدش هديد **نونز ىموت ناوك** رثا رد هنومن ناونع هب. ددرگيم رب **ىموت ناوك**
هب ىهجو تيبت تروص رد اما هديم نخر نأ رد ىريغيغت دوش هتفرگ رظن ريز هتسو ي ىموت ناوك تلح
دىيارگ دءاوخ لاوز هب نأ.

، **هدينتم هرد** ءهرد و د زا ىكى ىور رب ىريگهزادنا هنوگره هك تسا نيا **لب هي رظن** ياهدمايپ زا ىكى
ىسودمهان اب هطبار رد زين ىرگيد تالکشم. دشاب هتشاد رگيد ءهرد رد ىلحمرىغ رثا كى دنناوتيم
، هديم نخر ىموت ناوك هناماس تروص هب رگهدهاشم يزاس لدم ماگنه.

ينوتويىن كىزىق يان بىم رىب ناھج ھب تىبسن ام ھاگىدىد ؛ **موت ناوك كىزىق** دلوت زا لىبق ات [8] لىباق ناھج دوق دقتعم و لىئاق كىنىنك م و ىنىشام تىھام كى ناھج يارب ھاگىدىد نىا .دوب راوتسا دلوتاب .درادن ناھج دركلمع رد ىرىشات چىھ ناسنا دوجو مدع اى دوجو ھك ىدح ات تسرا ىنىب شىپ ناھج ھك دندش فشك روآ تفگش نانچنآ ىىھزىچ متا نورد ىاىند ھب ملع دورو اب و موت ناوك كىزىق ار دوخ ىاج ناھج راو ىنىشام تىھام .درك ىرىغت شدوخ ھب تىبسن و ىتسھ ھب تىبسن ناسنا ىنىب داد وگخساپ الماك لاج نىع رد و ىنىب شىپ لىباق رىغ ، ھاگآ ، ھدنز ىملع ھب

نودب تسرا دقتعم ھكىروطب دناد ىم ناھج ىاھتىعقاو رىب دراو ار ناسنا ىھاگآ و نھذ موت ناوك كىزىق زا رتھم و .دنتشاد ىمن دوجو ،دندوش ىم ھدھاشم ھك ھنوگنىا ھدام ىاىند ىنعى اھتىعقاو ناسنا دوجو .تسرا رادروخرب ىا ھزىو تىمھا زا ناھج عىقاو رىب رادگ رىثات رد ناسنا ىھاگآ حطس شقن ھم

ناھج ھمادا ات تسرا زىمآ رحس ىنىمزررس ھىبش رتشىب **م**تا نورد ناھج موت ناوك كىزىق ھاگن زا قطنم و دوش ىم دادملىق ىداع ىاھزىچ ھب اثم ھب زىمآ زار ىاھورىن نآ رد ھك بىجج ىىورملىق .ىع ىبب رگا ھك دوب نىا موت ناوك ىاھ نادك ىزىق زىگنا تىرىح تا ىفشك زا ىكى .درادن ىاج نآ رد ھدام ىاىند ، اھ ھكت نآ ھك دىسر ىم ىىاج ھب ماجنارس ،دىنك مىسقت كچوك ىاھ ھكت ھب ار ھدام امش ابلاغ ام آلثم .دوب دنھاوخن ىدام عىش ىاھىگزىو ىواچ رگىد ھرىغ و **اھنوتورپ** ، **اھنورتكللا** راسب تقىقح زا رادىنپ نىا ىلو ، مىرادىنپ ىم شىخچ لاج رد كچوك ىوگ كى ھب اثم ھب ار نورتكللا ىلو ،تسرا محسنم كچوك ھرد كى ىىوگ ھك دنك ىم لمع نانچ ھاگ نورتكللا ھجرگ .تسرا رود ھتفگ نىا روصت و كرد .تسىن ىدعب چىھ دجاوآ بىرقت نورتكللا ھك دنا ھتفاىرد اھنادك ىزىق ھچنانچ لاج نىا اب تسرا دعب دجاو ىناسنا دوجو حطس رد ىزىچرھ نوچ تسرا لكشم ام بلىغا يارب ىاىشا لثم نورتكللا كى نوچ .دىناوت ىمن زگرھ دىرىگب ھزادنا ار نورتكللا كى ضرع دىھاوخب .تسىن مىسانش ىم ھك ىرگىد ىلومعم

دومن جوم تروص ھب مھ و ھرد تروص ھب مھ تسرا رداق نورتكللا ھك دوب نىا اھنادك ىزىق رگىد فشك ھحفص ىوس ھب ار ىنورتكللا رگا .تسرا روھشم ھرد - جوم ىگناگود اى لمك ھىرطن ھب ھك دنك داوم ھب نورتكللا تباصا زا ھك دوش ىم رادىپ ىنارون ھرد كى ،مىنك باترپ شوماخ نو ىزىولت تباصا زا لصاح ھطقن .تسرا ھدمآ دوجو ھب ھتفرگ ارف ار نو ىزىولت ھحفص تشپ ھك ىرفسف نورتكللا ھك تسىن ىلكش اھنت نىا اما .دزاس ىم راكشآ ار نآ تىھام ىاھرد ھجو ىنشورب نورتكللا .دىرگب دوخ ھب تسرا رداق

تسرا ىجوم راگنا ھك دنك لمع نانچ و دوش لىدب ىژرنا زا ىدننام ربا ھدوت ھب دناوت ىم نورتكللا ھچ دىا ىمن رىب ىاھرد چىھ زا ھك دنك ىم ىراك ،دنك دومن جوم تروص ھب نورتكللا ھاگ رھ .اضف رد ھدوشگ ھاگرھ .دنك رىدگ فاكش ود رھ زا نامزمھ دناوت ىم ،دنك دروخ رىب دراد فاكش ود ھك ىنعنام ھب رگا آلثم تلصخ نىا .دندنك ىم دىلوت لىخادتم ىاھوگلا گنرد ىب دندنك تباصا مھ ھب ھنوگ جوم ىاھنورتكللا اھنت دش ىم روصت ھك ىىاھزىچ نآ ھمھ رد و ىمتا رىز تارد مامت رد ناوت ىم زىن ار نورتكللا ھناگود زاب زىن سكىا ھعشا و ىىو ىدار جاوما ،اماك ىاھ ھعشا ،رون دىنام دوش ىم ىلجتم جوم تروص ھب .دندوش لىدب ھرد ھب ھنوگ جوم تلح زا دناوت ىم اھنىا ھمھ و تىفاى

ھقبب ھرد اى جوم ناوئع ھب اھنت دىاب ىمن ار ىمتا رىز ھدىپ ھك دندقتعم اھنادك ىزىق ھزورما .دنىشاب ود رھ دندراق ىعون ھب ھراومھ ھك تفرگ رطن رد ىىاھزىچ ناوئع ھب دىاب ھكلىب ،درك ىدنب تسرا ىا ھىلوا ھدام مكح رد ات ناوك ھك دندقتعم اھنادك ىزىق و دندراد مان (quanta) ات ناوك ھزىچ نىا . تسرا موت ناوك كى نورتكللا كى تسرا quantum عمج quanta) .تسرا ھدمآ دوجو ھب نآ زا ناھج لك ھك .تساھات ناوك ھعومجم نورتكللا دنچ

ھك دور ىم راك ھب ىىاھزىچ ھب عاچرا رد ھك ىا ھزاو ؛ **تسرا ھنوگ جوم تارد اب فدارتم موت ناوك ھزاو** مھ كرادم و دھاوش ھمھ و دىشاب نىا ھمھ زا رتروآ باجعا دىاش (. ھنوگ جوم مھ و تسرا ىا ھرد ھب نچ مھ دجاو ىم اھنادب ام ھك دندنك ىم دومن ھرد تروص ھب ىنامز اھنت (اھ موت ناوك) ات ناوك ھك تسرا نآ دىوم

جوم هراومه هك دنه ديم ناشن اهشيامزآ ، دنك يمن هاگن نورتكلا هب يسك يتقو لاثم يارب . ميرگن عقاو رد ؟ تسىچ ام همرزور يگدنز و متا ياي ندر نآ يانعم و ديوگب دهاوخ يم هچ لصا نيا . تسا نودب . دريگ رارق دهاشم دروم هكنيا رگم درادن ينيعم هودحم چيه متا هك ديوگ يم موتناوك كيزي هجوت و دهاشم لمع . دنوش يم هدرتسگ ناهج نورده هب دعالا قوف يتعرس اب اه متا همه (رطان) امش يم سوملم ياهتيعقاو هب ليدبتار اهنآ و دهديم شهاك ار اهمتا يناكم شرتسگ هك تسا قيقدرود هب صخشيم يناكم هودحم كي رد هك متا ياهنورتكلا و متا ديوگ يم رت هداس نايب هب زاب . دنك رطان نآ هب كيزي رد) ناسنا رگا ميئوگ يم هدام نآ هب ام و دنتسه شدرگ رد (يداي نبت تارذ) هتسه و دهديم تسد زا ار دوخ صخشيم هودحم متا دشاب هتشان دوجو (دوش يم هتفگ رگهدهاشم و زاندش رود هب دنك يم عورش داي ز تعرس اب هتشان جوم هب ليدبت يداي نبت تارذ و اهنورتكلا . دنوش يم ديدپان سوملم ياهتيعقاو همه بيترت نيا هب و رگيدي

(هدام ناهج) تاي عقاو هك (ميراد تداع نآ هب هچنآ و) ينوتوي نكيزي هاگدي فالخ رب نياربان رطان نهذ نودب عقاو رد . دنتسه ام هب هتسابو تاي عقاو يموتناوك كيزي رد دنتسه ام زالقتسم و هتخاس ام ينهذ ياهتيلاعف اب تيعقاو و درادن دوجو يدام ناهج چيه و متا چيه ، هرذ چيه ركفت لمعو درايلي مكي زام درايلي مكي هزادنا هب متا دريگن رارق دهاشم دروم متا كي رگا . دوش يم هتخادرب يم همادا نامز نآ ات يگدرتسگ نيا . ددرگ وحم و هتشان هدرتسگ ات دشك يم لوط هيناث كي تمسق **موتناوك** هلاقم). دنمان يم تيعطق مدع ار يگدش وحم نيا اهنادكيزي . ديناك دهاشم ار نآ هك دباي (انگيم تياس ، هداس نابز هب

يمآ لثم ؛ ملع عوضوم هب مه و دوش يم هتفگ ينيع عوضوم هب مه «عوضوم» ، يسراف نابز رد [9] ، ملع و ينهذ عوضوم يهرا برد . تسا هتشان يكي كفت كي يسيلگنا رد اما . ملع نيا عوضوم دنيوگ هلاقم حرش) دنرب يم راک هب ار (object) هژبا هملك ، ينيع و يجراخ عوضوم يهرا برد و (subject) هملك (ماگ هب ماگ ييادخ اب

ردآلومعم هك تسا نيون **هفسلف** رد حالطصا كي (objct) : **يوسنارف** هب هژبا اي هژوا اي تخازب دهاشم هك هچنآ هيوتكژبا و هندنكهدهاشم هيوتكژبوس . دوش يم هدرب راک هب **هژبوس** ربارب (ايدپ يكي و تياس) ددرگيم

اهرصانع نم ةفيثكلا ءايشأل جرخي امك ءيش نم جرخي مل و ءيش نم دلوتي مل دلوي مل و [10] راجشأل نم رامثلا و عيبانيل نم ءامل و ضرأل نم تابنلا و ةبادل نم ةبالا و ءيشلا نم ءيشلاك فنأل نم مشلا و نذأل نم عمسلا و نيعل نم رصبلاك اهزكارم نم ةفيطللا ءايشأل جرخي امك ال و (91 ص ؛ قودصلل) ديحوتلا مفلأ نم قوذلا و

هطاحا ار مشچ هرک هك يجرخ هلضع شش . دنتسه تکره هب روبجم ، ندي يارب اهمشچ [11] تاهج رد گنهامه تروص هب ار اهمشچ اهنآ و دنکيم لمع يزاب بش هميخ ياهن دننام ، تساهدرک دهديم تکره فلتمخ .

رد ار ءايشا ريوصت رون . تسارون ، دراد زاین نآ هب ندي يارب ام مشچ هك يرصنع نيرتيلصا اما كشا زايكزان هيال ، دنکيم سمل ار نآ مشچ هب دورو ماگنه رون هك يزي نيلوا . دنانشيم مشچ کمک رون زکرمت هب فافش ششوپ نيا . دراد رارق مشچ هي نرق ، بوطرم هيال نيا تشپ . تسا دنکيم .

ای هی بنع اب کمدرم ندش زاب . دوشیم کمدرم دراو ، دراد مان هی لالز هک هیال نیازا روبع زا سپ رون رون . دراد یگتسب رون دورو نازیم هب یگدشزاب نیازیم و دریگیم تروص مشچ یگنر شخب نامه هدیبات یاهوترپ ، یسدع . تسایب رود زنیب رود نیانام نآ درکلمع هک دباتیم مشچ یسدع هب نآ زا سپ رییغت ، ای شا ندوب کی دزن ای رود هب هجوت اب یسدع تماخض . دنکیم زکرمتم ار هی کبش هب دنکیم .

رد رون . تسایب هجاجز مان هب دننام لژیعیام زا ولمم هک دوشیم مشچ هرک دراو رون دعب هلحرم رد . تساهدش عقاو مشچ هرک تمسق نیرتیلخاد رد هک دباتیم هی کبش مان هب یاهدرپ هب تیاهن یاهوترپ . تسایب ساکع نیب رود ملیف ای یارادرب ملیف نیب رود ماخ ملیف هحفص دننام هی کبش ریسفت اجنآ رد و لقتنم زغم هب یبصع ییاهمایپ بلواق رد هی کبش هدرپ اب دروخرب زا سپ یرون (دشر همانشناد ، **دنیبیم هنوگچ مشچ**) . دوشیم

۱۴۰۰ / ۱۲ / ۷ خروم هقف هسلج هب تسایب طوبرم ، دنب نیاتارابع [12]

ود دوشیم ققحم هنوگچ «ندی» لمع هکنیا و (ندی) راصبا تیفیك باب رد امیق نیام رد [13]
دوب فورعم هیرطن:

عابطانا ی هیرطن . فلا

عاعش جورخ ی هیرطن . ب

و یلقیص و فافش تسایب مسج (مشچ یسدع) هیدیلاج هک دنوب دقتعم عابطانا ی هیرطن نابحاص هب و دوشیم عقاو نآ حطس رد مسج نآ زا یشقن دریگب رارق شلباقم رد یبمسج رگا اذهل ، دننام هنیآ زا و دوب شناوریپ و وطسرا هب بوسنم هدیقع نیازا . دوشیم ققحم «راصبا» لمع هلیسو نیازا . دنوب هدیقع نیازا وریپ انیس نبا و یزار ایزکز نب دمحم یمالسا نادنمشناد .

و دیشروخ و شتآ دننام رون عبنم و رین یبمسج ار مشچ یسدع ، عاعش جورخ ی هیرطن نابحاص یبلباقم مسج هب و دوشیم جراخ یبارون عاعش مشچ زا هک دنوب دقتعم و دنتسناد یبناگراتس . دوشیم ققحم راصبا هلیسو نیازا هب و دروخ .

رد نآ سار هک تسایب طورخم عاعش نآ هک دنوب دقتعم یضعب : دنوب هتسرد ود هیرطن نیازا نابحاص لکش یا هناوتسا هک دنوب دقتعم رگید هورگ و دریگیم رارق یئرم مسج یور رب نآ ی هدعاق و مشچ بوسنم هدیقع نیازا . تسایب تکرح رد و برطضم امئاد تسایب یئرم مسج یور رب هک عاعش رس نآ و تسایب هدع و یسوط نیدلاریصن هجاوخ یمالسا نادنمشناد زا . دوب اهناوریپ و سونیللاج و نوطالفا هب رکذیلئالد رگیدکی هیلع و هلرب هیرطن ود نیازا کی ره ناوریپ . دنا هتفریذپ ار هدیقع نیازا رگید عاعش جورخ ی هیرطن نابحاص هک یبالکشا هلمج زا و تسایب روطسم هفسلف بتک رد هک دنا هدرک هراشا نتم رد هک تسایب کچوک رب گرزب قابطانا مدع لاکشا دنا هدرک عابطانا ی هیرطن نابحاص رب نیاب لاکشا نتم رد هک تسایب نامه دنا هداد عابطانا ی هیرطن نابحاص هک مه یباج و هدش . تسایب عیبب موله نادنمشناد دنسپ دروم مه زورما و تسایب هدش .

زا و تسین تیمها لباق نادنچ هک دراد یبوس ی هدیقع «قارش خیش» هب فورعم نیدلایباهش خیش . مینکیم یبارادوخ نآ رکذ .

نیا . دراد راصبا تقیقح باب رد یا هئاگادج ی هدیقع یمالسا ریهش فوسلیف نیهلأتملا رخص یمن ار راصبا تقیقح ،تیمامت و تححص صرف رب قوف ی هیرطن ود زا کیچی ه تشاد راهظا دنمشناد ءاروام راصبا و تسا مشچ (یکیزیف) یعیبط لمع هب طوبرم هیرطن ود ره اریر دنك هیجوت دنوت داحتا و لوقعم و لقاع داحتا باب رد دوخ فورعم ی هیرطن تابثا اب دنمشناد نیا .تسا یعیبط لمع یعیبط لمع هك تسا سفن یعادبا تیلاعف عون کی «ندی» هك درك تباث ،سوسحم و ساسح تروص دوخ ی هلاعف تردق اب سفن ،یعیبط لمع نتفای ماجنا زا سپ و تسا نآ ی همدقم (یکیزیف) دیامن یم ءاشنا و عادبا دوخ عقص رد ار سوسحم ئش لثام

دیوگ یم عابطنا باحصا ی هدیقع در ماقم رد رافسا مراهچ دلج رد نیهلأتملا رخص

ی هیرطن ی هلّدا ینعی «هب راصبالا نوک ال هیف حبشلا عابطنا یلع لّدی امنا همامت دعب اذه و» اما دوش یم عقاو مشچ رد یریوصت و حبش هك دنك یم تلالد ،تیمامت و تححص صرف رب عابطنا (۱۲۱-۱۲۰:ص 6ج . یرهطم دیهش راثآ عومجم) .دوش یم ققحم وا هب «ندی» هك دنك یمن تلالد

اذه تابثال قارشال اعمكح یف ،یدرورس نیدللباهش ،هلأتملا خیشللا هرکذ ام ةصالخ و [14] یأر وه ام یلع نیعلایف یئرملا ةروص عابطنا اب سیل راصبالا نأ :لصفنم لاثم ملع بلطملا هب ات متشاد لاؤس عابطنا نیا رد نم .تسین هغدغدیب لوا لمعم هب باستنا لّوالا ملّعملا ،هك نیا هب دراد شوخ و بوخ یرادشه نییأر نیب عمج رد ناشیا .مدیسری باراف بانج شیامرف ،دشاب مشچ رد ریوصت عابطنا دارم هك تسین نیچ ینعی ؛تسین نآ یقباطم ینعم هب عابطنا نتشادن و نتفای ققحت ماقم رد و جراخ اب یو طابتر و سفن ندید و راصبا نایب یارب هكلب .دندرک باختنا فیرش بلطم نآ یارب ار عابطنا ملک طفل

انادیضایر هب باستنا نیا .نییضایرلا بهذم وه امک ،یئرملا یل نیعلل نم عاعشلا جورخ ال و ،دیرجتزا میاهدناوخ هک ییاهباتک م مه رد ،دشابیم رتسایب و رتلكشم باستنا نآ زا زین نیا .دنتسه عاعش جورخ هب لئاق اهنآ هك دش هتشاذگ نویضایر ندرگ رب هب بوبر دهوش و هموطنم رّصبم هب رصب عاعش جورخ دارم ایآ ؟تسیچ عاعش جورخ نیازا دارم یلو ،تسا تسرد رهاظ هب نخس هم و دنزیم رود هدیسریئرم هب یتقو و هدش جراخ مشچ زا عاعش :دنتفگ یاهدع نآ نایب رد ؟تسا ،هك تسا نیا نآ نایب و تسین حیحص نخس نیا هك نیا ای و ،دنیبیم ار نآ مدآ و دریگیم ار نآ یاج نیا دعب و تسا مشچ رد طورخم رس هك دوشیم جراخ مشچ زا یطورخم هكلب ،تسین طخ کی عاعش نیا مه ام یضایر یاهباتک رد .دنیبیم ار نآ مدآ و ،دریگیم ار یئرم مامت و دوشیم زاب و هدش شخپ رون زین رطانم و ایارم باتک هب تبون (تئییه سرد) هعمج و هب نشجنپ سرد و هدش نآ هب یتاراشا .دناوخیم ار اهنآ هسندنه زا یلحارم ناردگ و تامدقم زا دعب و ،تسا یسرد و یملع یباتک هك دسریم رد .تسا مئییه نبا باتک ریرق و تسایسرد هك یسراف نیدللا لامک ریرق هب ایارم و رطانم راصبا :تسا هومرف زین ،تسا هدوب هجاوخ بانج زاشیپ و املع مظاعا زا هك ،مئییه نبا مشش لصف ترهش هك نیا سكعرب .تسا راصبا ثعاب رصب هب رصبم عاعش جورخ ینعی ؛تسا عاعش جورخ هب نبا بهذم و .دنیبیم مشچ اب و دسریم مشچ هب و هدروخ ماسجا هب دیشروخ رون :دنیوگیم لّالثم ؛دراد یو هب روهشم باستنا سكع هب بلطم نیا و تسایسرد یل رّصبملا نم عاعش جورخ زین مئییه (۶۹۰ :هحفص ۳ ،دلج ،هدازنسح) ةبرألا رافسألا یسراف حرش).تسا نیمه میتفای ام ار هچنآ .تسا

«نذال انم عمسلا و»

ریغ ندید رد . تسایسح رون زا ریغ رون نیا دوش یم مولعم (عمس رونلاب) : دیامرف یم یتقو و سپ دیاش رون نآ . تسه رون نآ اما تسین یسح رون ندینش رد اما دنک یم راک مه یسح رون کی رون نیازا دوخ . تسایسح ندرک شوگ و نداد لد ، نامه ندینش دوخ . دنک یم لاسرا سفن هک تسایسیچ نیمه . مشوگ مد هن مونسش یم شنطوم رد ار توص نم اذل . دوش یم رضاح توص لاسرا نطوم نامه رد ندینش توص افرص هک نیا هن دوش یم رضاح اج نامه سفن سپ . کیذن ای دوب رود ادص هک دمف یم اذل **نم مشلا و نذال انم عمسلا و** : دنهد یم همادا تیاور نیمه رد اذل . دسرب شوگ هب و دیایب رد تشپ یسک رگا ، منز یم فرح مراد یقاتا رد یتقو و مشاب هتشاد یفیطل حور نم رگا «**فنالا**» . موش یم هجوتم ، دشاب هداتسیا شوگ .

«نولهاجلا هاداع هرونب»

ی حضور رد (ع) مطاك امام زا تسایلایخ یتیاور . یونعم مه یسح مه ،دراد بتارم و تانوؤش رون یم ،دنیب یم ،هللا رون اب نوموم . دنهد یم تبسن هللا رون هب ار رفاك و نوموم لامعا مامت هك یفاك ادخ اب هللا رون هب مه رفاك یتح و لامك یوس هب دنك یم ریس ،دناوخ یم زامن ،دنك یم ركف ،دونش . دنك یم ینمشد ادخ اب ادخ دوخ رون اب مه رفاك « [1]نولهاجلا هاداع هرونب » ! دنك یم ینمشد دنیا مرفب دنه اوخ یم ترضح هنرگ و دراد یعیسو یانعم رون دوش یم مولعم ؟تسا یرون هچ ،رون نیار .رتالاب دور یم بلطم هك تسایفراعم زیچ کی رون نیار . تسایرون رفاك هك

یلع نع یغزخال روصنم نب دمحم نع نارهم نب لیعامس! نع دایز نب لهس نع انباحصاً نم ةدع [1] نب ةزمح همع نع عیزب نب لیعامس! نب دمحم نع نبسحلا نب دمحم نع ییحی نب دمحم و دیوس نب دمحم نع نارهم نب لیعامس! نع یدهنلا دمحا نب دمحم نع دمحم نب نسحلا و دیوس نب یلع نع عیزب هلأسا اباتك سبحلا یف وه وع یسوم نسحلا یبأ یلإ تبثك :لاق دیوس نب یلع نع روصنم نب هللا مسب هتخسن هذه باوجب ینباجأ مث ارهشأ یلع باوجلا سبتحاف ةریتك لئاسم نع و هلاح نع و هتмпع و نبینمؤملا بولق رصبأ هرون و هتмпع یذلا میظعلال یلعلا هلل دمحلل *میحرللا نمحرلا ةلیسولا هیلی ضرألا یف نم و تاوامسلا یف نم یغتبأ هرون و هتмпع و نولهاجلا هاداع هرون و ریصب و مصأ و عیمس و دتعم و لاض و ئطخم و بیصمف ةداضتمل نایدألا و ةفلتخمل لامعألاب (۱۲۴ ص ؛ 8 ج ؛ (ةیمالسإلا - ط) یفاكلا) ناریح یمعأ

تسا هدش شرازگ زین مالسلا هیلع نی نومولاریما زا قیلثاچ لاوس رد نومضم نیار :

لاقف ع نبینمؤملا ریمأ قیلثاچلا لأس :لاق هعفر یقربلا دمحم نب دمحا نع انباحصاً نم ةدع لماح لچ و زع هللا ع نبینمؤملا ریمأ لاقف هلمحی شرعلال مأ شرعلال لمحی لچ و زع هللا نع ینربخأ تاوامسلا كسمی هللا نإ -لچ و زع هللا لوق كلذ و امهنبی ام و امهفی ام و ضرألا و تاوامسلا و شرعلال نع ینربخأ لاق اروفغ امیلح ناك هنإ هدعب نم دحا نم امهكسمأ نإ اتلاز نئل و الوزت نأ ضرألا و شرعلال لمحی هنإ تلوق و كلذ لاق فیکف [1]ةینامث ذئموی مهقوق كبر شرع لمحی و هلوق هنم رمحأ رون ةعبرأ راونأ نم یلعات هللا هقلخ شرعلال نإ ع نبینمؤملا ریمأ لاقف ضرألا و تاوامسلا هنم ضیبأ رون و ةرفصلا ترفصا هنم رفسأ رون و ةرضخلا ترضخا هنم رضخأ رون و ةرمحلل ترمحا رصبأ هرون و هتмпع ب هتмпع نم رون كلذ و ةلمحلل هللا هلمح یذلا ملعلل وه و ضایبلا ضیبأ و تاوامسلا یف نم یغتبأ هرون و هتмпع و نولهاجلا هاداع هرون و هتмпع و نبینمؤملا بولق لومحم لكف ةهبتشملا نایدألا و ةفلتخمل لامعألاب ةلیسولا هیلی هقئالخی عیمح نم ضرألا ال و ةایح ال و اتوم ال و اعفن ال و ارض هسفنل عیطتسی ال هتردق و هتмпع و هرونب هللا هلمحی وه و عیش نم امهب طیحملا و الوزت نأ امهل كسمملا یلعات و كرابت هللا و لومحم عیش لكف اروشن (ط - یفاكلا) هل لاق اریبك اولع نولوقی امع یلعات و هباحبس عیش لك رون و عیش لك ةایح (۱۳۰-۱۲۹ ص ؛ 1 ج ؛ (ةیمالسإلا